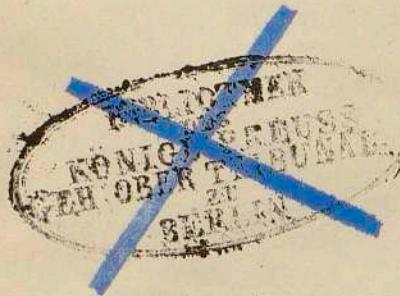


214. *Maddhaeius*, Phil., De signoribus et
hypothecis.



44/60684







D
I
O
X



XXXVII.

THESES
De Pignoribus & hypothecis:

Quia
DEO BENE ILLI VTE,

PRAESENTE CLARIS-
IMO AC CONSULTISSIMO VI-
O, Dn. PHILIPPO MATTHAEI I. V. D.
ximio, pro tempore Academiæ Marpurgensis
Rectore Magnifico, eiusdem Profes-
sore ordinario, publicè discuti-
endas exhibet

FRIDERICVS Lempke BRVNSVIGIVS.

Addiem 30. Ianuarii, hora & loco consuetis.



Marpurgi, typis Pauli Egenolphi. 1591.



NOBILISSI
viro, Don
den/ Dn. f
vando:

T DOCTISSIMO
LUDOLPHO ab Eddingeros
c fautori plurimūm obser-

Nec non

INTEGERRIMO VARIARUMq; RE-
rum usu ac experientia præstantissimo viro,
Dn. HENRICO Lempfen/ parenti suo fide
summa perpetuaq; obseruantia colendo:

Suam hanc de Pignoribus & hypothecis habitam
disputationem gratitudinis & obseruan-
tia ergo dedicat

Fridericus Lempfe.



380/44/606 84(3)

DE PIGNORIBUS ET HY- pothecis.

THESIS PRIMA.



Ignorum & hypothecarū materiam latē admodum patere, & jucundam esse ac frequentissimā, quotidiana edocet experientia: Siquidem nullus est in iure contractus, nulla conuentio, cui non possit pignoris obligatio accedere a. Quando enim debitoribus non est in promptu, quo debitum exoluant, ad securitatem contractus pignora intercedunt b, quibus tutius est incumbere, quam personæ c.

a) l. res hypothecæ. 5. de pignorib. & hypoth. Hotom. ad tit. de pignorib. & hypoth. fol. 24. b) §. ult. Inst. quib. mod. re contrah. oblig. VVesenb. in parat. ff. de pignor. act. n. 2. c) §. unde constat. 14. Institut. de oblig. quæ ex delict. nasc. l. plus cautionis. 25. de reg. iur.

II.

Est autem pignus sive hypotheca (quæ quo ad effectum & usum item sonant) a res omnis creditori in vicem & securitatem debiti principalis obligata b. Haec voces quandoq; significant propriè ipsam conventionem c, quandoq; ius illud, quod in re huiusmodi habemus d.

a) d.l.res hypothecæ. 5. §. pen. de pignorib. & hypoth. b) §. item Seruiana. 7. vers. nam pignoris. Inst. de action. Donel. in tract. de pignor. & hypoth. cap. 2. c) l. 1. §. ult. de pact. d) l. 4. ibi, contrahitur hypotheca per pactum. de pignor. & hypoth. l. 1. in princ. de pignor. act. l. 2. C. quæ res pign. oblig. poss.

III.

Propriissimè loquendo, pignus & hypotheca differunt, ut haec dicatur, cum res ipsa non traditur, sed alias, etiam nuda conuentione obligatur; illud verò quando creditor in possessione constituitur a. Indeq; creditur pignus dici à pugno, quod quasi de manu in manum transferatur b.

a) d. §. item Seruiana. Inst. de action. l. si rem. 9. §. propriè pignus. de pignor. act. b) l. plebs. 238. §. pignus. de verbis. signific.

III.

Pignus (generaliter acceptum) est expressum & tacitum a. Expressum est conuentionale, aut non conuentionale b. Conuentionale, quod ab ipso debitore expressa interueniente conuentione constituitur c.

a) l. pen. &c tot. tit. in quib. cauſſ. pign. vel hypothec. tac. contrah. l. quamvis. 3. C. eod. l. item 4. de pact. Cuiac. in parat. ff. in quib. cauſſ. pig. vel hypoth. tac. contrah. b) l. ult. C. de prætor. pign. c) d. l. pen. ibi, quæ ex conuentione manifestarii pignoris. in quib. cauſſ. pig. vel hypoth. tac. contrah. d. l. i. in princ. de pign. act.

V.

Hinc pignus quoddam generale est, quoddam speciale.

l. i. & l. obligatione. 6. de pign. & hypoth. l. rei creditor. 17. C. de distract. pignor. Dom. Vult. lib. i. Iurisprud. cap. 33. n. 48.

VI.

Generale est omnium bonorum debitoris, & hoc interdum praesentium tantum, non etiam futurorum, interdum indistinctè, & eorum quæ presentia sunt, & eorum quæ sunt futura a. Exceptis illis, quæ quis verisimiliter oppignoratus non fuisset b.

a) d. l. i. b) d. l. 6. & seqq. de pignorib. & hypoth. Vult. d. loco.

VII.

Specialis pignoris constitutio fit, cum specialiter & nominatim certæ res pignori obligantur, quo casu nihil amplius oppignoratum esse intellegitur, quam id, de quo specialiter conuenit.

d. l. i. in princ. l. & quæ nondum. 15. §. quod dicitur. de pign. & hyp.

VIII.

Nihilominus tamen ea, quæ rei obligatae accedunt, vel inde nascuntur, pignoris iure tenentur, ut si fundo per allusionem quid accenerit a, aut proprietati nuda ususfructus accesserit b. Item illa quæ ex re oppignorata fuerint nata, ut partus ancillarum c, fætus pecorum d, & fructus prædiorum c.

a) l. si fundus. 16. in princ. de pign. & hypoth. b) l. si conuenerit. 18. §. si nuda. de pign. a. c. c) l. fideiussor. 26. §. ult. l. Paulus. 29. §. i. de pign. & hypoth. l. i. C. de part. pign. & ibi Cuiac. in parat. idem ad Paul. lib. 2. sent. tit. 5. d) l. grege pignori. 13. in princ. de pign. & hypoth. e) l. quamvis. 3. C. in quib. cauſſ. pig. tac. contrah.

IX.

Non conuentionale constituitur vel magistratus auctoritate, vel testatoris a. Amagistratu constitutum vel prætorium est b, vel indiciale c.

a) l.non est mirum. 26. de pign. aet. b) l. ult. C. de prætor. pign. c) tot. tit. C. si in causs. iudic. pign. capt. sit. Dd. in l. à diuo Pio. 15. §. in venditione. de re indic. à prætorio pignore distinguitur indiciale, ut ostendit Cuiac. lib. 5. obseru. cap. 30. & in parat. C. si in causs. iudic. pig. capt. sit. fac. l. 2. C. qui potior. pign. habeant. Dissentium Donel. d. tract. de pignor. & hypoth. cap. 5. Balduin. eod. tract. cap. 8. Petrus Vanderan. in prolegom. de prīileg. creditor. cap. 15.

X.

Hoc ad exequendam sententiam definitivam in causam indicati, ex condemnati bonis ab executore iussu & auctoritate magistratus a extra ordinem b capitetur: illud propter contumaciam rei neg. soluentis, neg. respondentis, neg. carentis missō in possessionem actore c ex iure prætorio d constituitur. Hoc capitetur tantum ex bonis indicati, illud datur etiam aduersus debitorem non indicatum c.

a) l. 1. & tot. tit. C. si in causs. iudic. pign. capt. sit. & ibi Cuiac. in par. l. si plus 74. §. i. de euict. Hotom. ad tit. de pig. & hypoth. fol. ii. Cuiac. d. lib. 5. cap. 30. b) l. si pignora. 50. de euiction. c) l. 2. C. de prætor. pign. & ibi Cuiac. in parat. l. missō. 12. pro empt. l. 3. §. pignori. de reb. eor. qui sub tut. sunt. d) l. 3. C. ut in possessionem legat. Cuiac. d. lib. 5. cap. 30. Menoch. de recip. possess. remed. 12. n. 17. e) Cuiac. in parat. C. si in causs. iudic. pig. capt. sit. Vult. d. loco n. 29.

XI.

In iussu testatoris constituitur pignus, cum testator rem aliquam suo creditori pignori esse iubet.

d. l. non est mirum. 26. de pign. aet. l. cum hi. 8. §. si uni. 15. versic. nam nec pignus. de transact. l. fundus. 9. de annu. legat.

XII.

Sequitur nunc ex ordine pignus tacitum, ipso iure seu lege sine hominum opera quod inducitur vel ex presumpta voluntate, vel singulari fauore seu priuilegio.

l. unic. §. & ut plenius. C. de rei uxor. aet. l. ibi, hypothecariam ab ipsa lege induci. C. comm. de legat. & fideic. l. cum oportet. 6. §. ult. C. de bon. quæ liber. Don. d. tract. c. 4. in pr.

XIII.

Sic illata inuenta in predium urbanum pro pensione a, sic fructus in fundo locato nati ob mercedem, domino vel locatori tacite quasi id conuenerit, obligata sunt b, in iunctis in predium rusticum rebus hoc definitum non est, nisi id conuenerit nominatum c.

a) l.2. 4.6.in quib.causs.pig.vel hyp.tac.contrah.l.fin. C.eod. b)l.in prediis.7.in princ.in quib.causs.pign.vel hypoth.l.quamvis. 3. C. eod. l.si in lege.24.§ si colonus. Locati. c) d. l. 4. ibi,in rusticis prediis contra obseruatur.in quib. causs. pign. vel hypoth. l. certi iuris. 5. C.de locat. §.adipiscenda.versic.interdictum quoq; ibi,pepigisset. Inst. de interdict. Cuiac.in not.ad Instit. §.item Seruiana.Inst. de act.idem in l.4. de paet. Connan.lib. 4.comm.iur.cap.16.n.6. Donel.d.tract.de pignorib. &c hyp.cap.4.Balduin.eod.tract.cap.6. VVef.in par.ff.in quib.causs. pign.vel hypoth.tac.contrah.n.2. Vult.d.cap.n.13. Dissent. Accursi.in d. §.item Seruiana.Inst.de act.

XIV.

Rusticum autem predium ab urbano discernitur non loco, sed materia & qualitate. Urbana enim predia omnia adficia vocamus, non ea tantum, quae sunt in oppidis, verum etiam si slabula sint in villis & vicis.

l. urbana predia. 198. de verb.signif.l.1. C. commun. prædior. Donel. d.cap.4.

XV.

Sed queri hic potest, an etiam res minoris, vel libri Scholarium in domum conductam illati, pro pensione illius domus tacite oppignorati censeantur? Tam prius a, quam posterius b, negamus.

a) Menoch.de adipisc.possess.remed.3. à n. 66. usq; ad 83. idem lib. de arbit.iudic.quæst.2.cent.2.cal.171. n.30. & seqq. Cost. ad l. item conventiones. 4. de paet. dissent. Negusant. tract. de pign. & hypothec. 4. memb. 2. part. n.15 4. b) Sichard.ad rubr. C. de pignor. & hypoth. n.18. Iason ad §.item Seruiana. Inst. de act. n.64.ibidem Zaf. n.23. Schneidevvin. nu.43.

XVI.

Absq; presumpcta illa conuentione, interdum etiam pignus ex privilegio concessum est, quod partim creditoris personæ tribuitur, cui lex consul

*consultum esse vult, partim rei & caussa, de qua agitur sine ulla pers-
narum, quae contraxerunt, delectu.*

Donel.d.tract.cap.4.circ.med.

XVII.

*Creditoris gratia pignus datum est primum fisco, ut ille semper ha-
beat hypothecam tacitam ex caussa tributorum a, & ex caussa contra-
ctuum suorum b, non etiam ex aliis c.*

a) l.r.C.in quib.causs.pign.vel hypoth.tac.contrah. b) l. 2. C. eod.
laufertur. 46. §. fiscus de iur. fisc. c) l. fiscus. 6. de iur. fisc.l.rescriptum.
10. de pact.l.2.de reb.eorum qui sub tut. sunt.Vult.d. cap.n.10.

XVIII.

*Sed numquid prater Imperatorem etiam alii Principes, & ci-
vates superiorem recognoscentes fiscum habeant, questionis est? Nos de il-
lis, quibus est merum & mixtum imperium, item iura regalia id af-
firmamus.*

l. 2. C. de iur. Reip. l. simile.10. ad Municipal.l.Antiochienum.de
reb.auctor.iudic.poſſid.Hot.ad tit.in quib.causs.pign.vel hypoth.tac.
contrah.Negulant.d.tract.sub 4.memb.part.2. n. 114.

XIX.

*Sic pupillis & minoribus bona tutorum & curatorum pro admini-
strationis officio a; Sic bona secundi mariti, cui mater nupsit, quae filii
impuberis tutelam suscepereat, non petito alio tuteore, nec restituta tute-
la pupillo pignoris iure tacito intellectu tenentur b, quemadmodum &
bona matris c.*

a) l.pro officio 2.o.C.de administrat.tutor.l.unic. §. & ut plenius.C.
de rei uxori.act. b) l.pen.C.in quib.causs.pign.vel hyppt.h.tac.contr.
Nouel.22.cap.40. c) d. Novel.22. cap.40. l.hac edictali §.pen.C.de fe-
cund.nupt.

XX.

*Sic bona administratoris civitatis cinitati, sicut & Ecclesiae bona
Prælati ob administrationem suam tacite sunt obligata.*

c.illud.11.quæſt.13.Vult.n.22.

XXI.

*Pro utilitate autem rei, qua de agitur, pignoris ius constitutum est
tacite primum in caussa dotis, ex utroq; latere, tam ex parte mariti pro
dotis*

dotis restituzione, quam ex parte mulieris pro ipsa dote praestanda, vel rebus dotalibus evictis.

Donel.d.cap.4.d.l.unic. §. & ut plenius. C. de rei uxor. act. de quare plenē Negusant.d.tract.memb.4.part.2.n.24.&c seqq.

XXII.

Legatarius quoq. in bonis testatoris pro legato consequendo a, creditor propter debiti caussam, qui pecuniam ad adium b, vel alterius rei, veluti navis c restitutio[n]e, mutuam dedit, hoc pignus tacitum habet.

a) l.1. C.comm. de legat. b) l.1. in quib.causs.pig.vel hypoth.l. cum duobus.52.§.idem respondit.10.pro soc.l.5. C.de ædific.priuat. c) l.interdum.5. ubi Accurſ. cum l. seq. qui potior.in pig.habeant.Negusant. de pignor. & hypoth.part.2.memb.4.n.162.idem part.5.in memb.2.n.15. Mynſ.cent.1.obſ.60.Gail.2.obs.12.n.4.Vult.n.19.Dissent.Donel.d.cap.4.Hotom.ad tit.in quib.causs.pig.vel hypoth.tac.contrah.

XXIII.

Res autem quæ non prohibentur, dari pignori possunt, & pro regula traditum est, rem quæ emptionem venditionemq. recipit, & pignoratio[n]em posse recipere a. Ita quævis res, qualiscumq. etiam illa sit, siue corporalis siue incorporalis b, modò sit in commercio pignori obligari potest.

a) l. sed & quod.9.in fin. de pignorib. & hypoth.l.1.5.2. quæ res pig. oblig. poss.l.si conuenerit.18.in fin.de pign.act. b) l.grege.13.§.cum pignori.de pignorib.& hypoth.l.nomen.C. quæ res pig. oblig. poss. l.3.& 7.C.de heredit.vel act.vend.d.l.si conuenerit.in princ.

XXIII.

Verum quedam res probinentur pignorari naturâ, ut quæ nec in dominio, nec in possessione alicuius esse possunt, cuiusmodi sunt res sacr.e, sancte, religiosæ, liber homo a. Nec in pendentri erit pignoris obligatio, quod harum rerum commercium adipisci possumus b.

a) l.2. C. de religios. & sumpt. fun. l.3. & 6. C. quæ res pign. oblig. poss. b) argument. §. nec in pendentri. Inst. de inutilib. stipulat. l.inter 83. §. sacram. de verb. oblig. quoniam ex accidente non potest postea conualefcere, quod ab initio nullum fuit. l. quod ab initio. 29. de reg. iuris.

XXV.

*In redempto tamen ab hostibus pignus lege definitum est, qui eo usq.,
pre*

pro precio pignori esse intelligitur, quoad illud exolutum fuerit.

l.2.C.de postlim.revers.l.si patre,15.l.si quis.21.fl.eod.l.qui testamento 20.§.1.qui test.fac.poss.l.Senatus.43.in fin.de legat.1.

XXVI.

*Quædam prohibentur legibus, ut res pupillares a, bona minorum b,
res litigiosæ c, res fideicommissæ pure subiectæ d, præmium futurae
victorie e, bona dotalia f, & feudalia g, instrumenta ad agriculturam
pertinentia h.*

a) l.1.§.1. quæ res pign. oblig.non poss. b) l. lex quæ tutores. 22.C.de administrat.tutor. c)d.l.1.§.fin. quæ res pig. oblig. non poss. d) l. fin. §.
sed quia nostra C.comm.de legat. e) l.spem.C. quæ res pign. oblig. non
poss. f) l.unic. §. cum lex. C. de rei uxor. act. g) cap. i. de prohibit. feud.
alien. Gail.lib.i. observ. 117. h) l. 7. & 8. cum auth. seq. C. quæ res pign.
oblig. non poss.

XXVII.

*Item seruitutes urbanorum prædiorum, velut tigni aut sillicidii
immittendi, vel protegendi, vel projiciendi a, non etiam rusticorum,
veluti iter, actus, via, aqueductus b.*

a) l.si is qui.ii.§.fin. de pignorib. & hyp. Hotom. ad tit. quæ res pig.
dat. oblig. non poss. b) l. fed ai vii. 12. de pignorib. & hypoth. Cuiac.
lib.15. obl. 6. idem in par. C.si al.res pig.dat.sit. Mudæ. de pignorib. cap.
quæ res oblig.n.16. Hotom.d.loco. Connan.lib.4.comment. iuris cap.
14. à n.1. Dissentium Duaren.lib.2.disputat.cap.13.Daniel.d.tract.c.8.

XXVIII.

*Videamus nunc à quibus personis residoneè necantur, & quidem
oppignorare volentem, rei oppignoranda dominum esse oportet.*

l. qui filios. 6.C. quæ res pig. oblig. poss.l. quæ prædium. 6. C. si al. res
pign. dat. sit.

XXIX.

*Rei enim alienæ oppignoratio inutilis est a, nisi fiat cum rei domini
voluntate b. Si tamen res aliena pignori sit nexa, obligatio nihilominus
contracta est, ex qua utilis pignoratitia datur creditoric.*

a) d.l.qua prædium. b) l.aliena res.20.l.petenti.27.de pig.act.l.2.&
fin.C. si alien. res pign. dat. sit. c) l.si Titio. 22.de pignorib. & hypoth.
eui contraria videtur l.rem alienam.40.de pig.act. vid. Vult.i. discept.
Schola.17.fol.208.

XXX.

Quinquim ei quoque, qui quis si dominus est, pignus constitutere permittatur. Nam Emphyteuta vestigalem fundum recte oppignorat, modo soluat Canonem a, itemque superficiarius edificium, dum tamens saluum domino soli suum salarium maneat b, similiter bona fidei emtor, cui Publiciana competit, recte rem bona fide possessam oppignorat c.

a) l. lex vestigali. 31. de pignorib. & hypoth. b) l. grege. 13. §. 3. eod. l. etiam. 15. qui pot. in pign. l. tutor. 16. §. ult. de pig. act. c) l. si ab eo. 18. l. si inter. 21. §. 1. de pign. & hypoth.

XXXI.

Itemque si debitor rei antea alieno, in hypothecam datus, postea factus sit dominus, pignus quod ante non valuit, conualescere dicitur, non quidem stricto iure, sed ex aequitate a: modo rem alienam esse creditor ignorarit b.

a) l. 5. C. si res al. pign. dat. sit. l. item. 6. §. sed et si filius fami. ad Macc. don. l. filiam. 56. ad Trebell. l. qui balneum. 9. §. fin. qui pot. in pign. b) arg. l. tutor. 16. §. 1. in fin. & l. cum debitore. 32. de pig. act. Costal. adl. rem alienam. de pig. act.

XXXII.

Pignore expresse vel tacite constituto, consequitur creditor potestatem & persequendi pignoris a, & nisi solutio principalis debiti sit, distrahendi b.

a) l. pignoris. 17. de pignorib. & hypoth. b) §. contra autem. Inst. quib. alien. lic. vel n. tot. tit. ff. & C. de distract. pign. V Vel. in par. ff. qui potior. in pig. n. 1.

XXXIII.

Persequitur autem creditor rem pignori oppositam actione Seruiana, vel quasi Seruiana. Pignore enim constituto non debet creditor hypothecae possessionem priuata auctoritate intuadere b, ei amissita expressè inter contrahentes conuenient. Quamuis enim vim hoc casu facere non videatur, si legem conuentam exerceat: tamen nihilominus auctoritate magistratus possessionem adipisci conuenit c.

a) §. item Seruiana. Inst. de act. b) l. pen. & ult. ad l. Iul. de vi priu. l. in possessionem. C. eod. l. extat. 13. quod met. causs. c) l. 3. de pignorib. & hyp. l. pen. C. de pign. act. l. cum creditor 55. de Furt. l. cum debitoris. C. de iudic. V Vel. in par. ff. de distract. pig. n. 10.

XXXIII. Ser-

XXXIII.

Seruiana (à Seruio prætore, qui eam introduxit, ita appellata) a est
actio prætoria realis b, qua creditor de rebus coloni, sibi pro mercede &
deterioratione fundi obligatis experitur c.

a) arg. §.namq; si cui.in fin.Instit.de actionib. b)d.l.pignoris.17.l.si
fundus.16. §.in vindicatione.3.de pignorib.& hypoth.l.pignoris.18.C.
cod. c)d. §.item Seruiana.ubi Donel.n.2. Inst. de action. idem d.tract.
de pignorib.cap.4.

XXXV.

Quasi Seruiana est actio prætoria realis a, qua creditor res inquili-
ni b, tacito iure sibi oppignoratas c, vel res alterius debitoris d expressè
vel tacite sibi hypothecatas c persequitur.

a) d. l. pignoris.17. de pignor. d.l. pignoris.18. C. cod. b)d. §. item
Seruiana. & ibi Cuiac. Instit. de actionib. c)l. 4. in princ.l. 6. in quibus
causs.pig.tac.contrah. d)d. §. item Seruiana. e)l. i. C. com. de legat.

XXXVI.

Hoc actio etiam hypothecaria a, interdum utilis Seruiana b, quan-
doq; simpliciter Seruiana c, abusivè pignoratitia d dicitur.

a) d. §.item Seruiana. b)l.aliquando. 13. §.i.ad Velleian. l.i.C.com.
de legat. c)l.3.in princ.l.vel quæ.7.l.si debitor.10.l.si inter. 21. §. si debi-
tor.de pignor.& hyp.l.4.in princ.quib.mod.pign.solu. d)l.si Titio.22.
de pignor. & hyp.l.communi 7. §.inter eos. comm. diuid.l.3. §. est au-
tem.ad exhib.l.duobus.19.l.pen.in fin.de except. rei iudic. Don. cap.9.

XXXVII.

Sed cum sint in rem actiones de pignore persequendo, aduersus o-
mnes dantur, qui rem tenent, posident ve, aut dolo malo deserunt pos-
fidere, ut id restituant.

l. si fundus. 16. §.in vindicatione.de pign. & hyp.l. officium.9.de rei
vindic.l.actionum genera.25.in princ.de obl.& act.Donel.d.c.9.

XXXVIII.

Ante omnia autem in his probandum est, quod inter agentem &
debitorem conuenit, ut res pignori hypotheca evé sit, sed et si hoc probet a-
ctor, illud quoq; implere debet, rem pertinere ad debitorem eo tempore,
quo conuenit de pignore, aut cuius voluntate hypotheca data est.

l. ante omnia. 23. de probation. l. 3. in princ. l.& quæ nondum. 15. §.
quod dicitur de pignor.& hypoth.Gail.lib.2.obs.26.

XXXIX.

In his ut & in alias in rem actionibus, siquidem sint arbitraria, iuratur in litem, si res non praestetur.

d.l. si fundus. d. §. in vindicatione. l. si inter. 21. §. si res. 3. de pignor. &c hyp. l. qui restituere de rei vindicat.

XL.

Pereunt h.e actiones aduersus extraneum bona fidei possessorem annis decem inter praesentes, aut viginti inter absentes a, aduersus malefidei possessorem annis triginta b. Debitor autem ipse vel heres eius, si conueniatur, non gaudet nisi quadraginta annorum præscriptione c.

a) l. si à creditore. & l. ult. C. de obl. & act. l. i. & 2. C. si aduers. credit. præsc. opp. l. creditor. de diuers. & temp. præscript. b) l. cum notissimi. in princ. C. de præscript. 30. vel 40. annor. c) d.l. cum notissimi. §. i. Cuiac. de diuers. & temp. præscript. cap. 30. & 31. idem in parat. C. de præscript. 30. vel 40. annor. Balduin. de pignor. & hypoth. cap. 20. circ. fin.

XLI.

At qualis sit hæc possessio, quam nanciscitur creditor iure pignoris dubitatur. Et nudam esse seu corporalem affirmamus a, adeo ut ne fructus quidem creditor lucretur b, nisi ita conuenerit, ut pro pecunia loco usurarum percipiat fructus pignoris, eog. interea utatur fruatur c, quæ species pignoris avñegatis vocatur d.

a) l. debitor. 40. §. ult. de pig. act. Balduin. de pignor. & hypothec. cap. 15. Hotom. ad tit. de pignorib. & hypoth. fol. 27. Cuiac. 18. obs. 24. b) l. i. 2. & 3. C. de pign. act. l. si dominium. C. de pignor. l. i. C. de distract. pign. c) l. si is qui n. §. i. de pignor. & hypothec. l. si ea pactione 14. & l. si ea legge. 17. C. de usur. d) l. si pecuniam. 33. de pig. act. d.l. si is qui. Cuiac. lib. 3. obs. 35. idem lib. 8. obs. 17. Mynsing. cent. 6. obs. 71. Gail. 2. obs. 3.

XLII.

Lex tamen commissoria, hoc est, si creditor ea lege pignus acceperit, ut si ad diem constitutum pecunia non solvatur, suum id faciat, propriumq. habeat, merito in pignoribus improbatur.

l. ult. C. de paet. & leg. commiss. Baldui. de pignor. cap. 17. Mudæ. cod. tract. cap. de lege commissoria.

XLIII.

Possessione pignoris per creditorem a vocata, si debitor nihilominus frustre-

*frustretur, & moram in soluendo committat, permititur creditori
pignus vendere, & sibi de precio satisfacere.*

l.creditor.13. & tot.tit.de distract. pig.l.6.& tot.tit.C.cod.

XLIII.

*Pignoris distractio est nihil aliud, quam alienatio rei pignorata & le-
gitime facta a creditore, cui pignus iure obligatum est, heredeve eius.*

Cuiac. in parat. C. de distract. pig. l. qui a creditore. 18.C.cod.Vult.
num.53.

XLV.

*Acciendum est, solenne olim fuisse, ut pactum de pignore appone-
retur a, quod ita postea in mores abiit, ut quamvis non sit appositum,
pro conuento tamen habeatur, & eo iure utimur b.*

a) l. 4. C. de pig. act. b) l. 4. ff. eod. l. creditoris 8. de distract. pign.
VVelsenb.in parat.ff. de distract. pign.n.2.

XLVI.

*Pacto adiectione, aut pactum de distrahendo pignore factum est, aut de
non distrahendo a. Si itaq; pactio de modo distrahendi pignoris sit adie-
cta, potest creditor ex conuentione tanquam ex voluntate debitoris pi-
gnus distrahere b, quod tamen ex bona fide facere solenniter debet, alio-
qui pignoratitia tenetur c. Si nullum pactum interuenit, denunciabit
creditor testato d, idq; ter e debitori, se velle distrahere, nisi solutio fiat.*

a) d. l. 4. C. de pig. act. d.l.4.ff.eod. b)§.contra autem. Inst. quib. a-
lien. lic. vel nou. & ibi VVelsenb. l.si cessante. 7. C. de distract. pig.l.ult.
§.l. C. de iur. dom. impetrand. c)d.l.4. C.de pig.act.l.4.& 9.C. de dis-
tract.pign.l.i.& tot.tit.C.si vend.pign.agat. d)d.l.4.C. de distract. pig.
e) Paul. lib.2. sent.tit.5. ubi Cuiac. VVelsenb.in parat.ff. de distract. pig.
num.3.

XLVII.

*Quod si pactum de non distrahendo interuenierit, distinguendum
est, aut enim distractione interdictum est debitori, & ipso iure nulla est
veditio a, aut creditori, & tunc alienans furti obligatur b, nisi post ter-
nam denunciationem, debitore non soluente, alienationem fecerit c.*

a) l. si creditor.7. §.fin.de distract. pign. b) l. si is qui pignori. 66. in
princ.de Furt. c)d.l.4.de pign.act.Paul.2.sent.tit.13. §.5. ubi Cuiac.

XLVIII.

Creditori autem post trinam denunciationem testatō factam, & mediocribus interuallis distinctam, ita ut inter unam quamq[ue] dies decem intercedant a, pignus vendere licet, non expectata biennii metab.

a) arg. I. promissor. 21. §. si sine de const. pecun. l. ad peremptorium. 68. cum seq. de iudic. Donel. cap. 10. b) l. si cessante. 7. C. de distr. pign. Donel. d. cap. Dissent. V Vel. de distract. pign. n. 3. & 4.

XLIX.

Pignore iure creditoris & pignoris lege distracto, per creditorem iustum plenumq[ue] rei dominium, quod in eo habuit debitor, ad emtorem sequuta traditione transfertur a, nec de evictione creditor tenetur, nisi ad evictionis periculum se obstrinxit, vel sciens prudensq[ue] rem esse alienam mala fide contraxit b. Re tamen enicta emtori contraria pignoratitiam actionem, quam aduersus debitorem habet, prestare cogitur c.

a) l. non est novum. 46. de acq. rer. dom. l. qui. 18. C. de distract. pign. b) tot. tit. C. creditor. evict. pig. non deb. l. emtorem. 11. §. sententiam de act. emt. c) l. in creditore; 8. de eviction.

L.

Sed quid si res emtorem non inueniat? neq[ue] etiam debitor pignus luat? biennio à denunciatione de distrahendo pignore debitoris facta, elapsa, creditoris id postulanti à principe res oppignorata addicitur, hac conditione, ut intra biennium liber regressus debitori ad pignus recuperandum pateat, si pecuniam cum usuris offerat, biennio etiam illo effluxo omnis recuperandi facultas amissa est.

l. ult. §. si vero nemo. C. de iur. dom. imp. Vult. n. 71.

L.I.

Verum quia eadem res pluribus nonnunquam obligatur, disceptari solet tam in persecutione, quam distractione pignoris, ac dominii im- petratione, Utter alteris su preferendus, Ubi regulariter verum est, po- tiorem esse in iure pignoris, qui prior est tempore.

l. potior. 11. l. qui balneum. 9. qui pot. in pign. hab. l. 2. 4. 8. C. eod. c. qui prior. de reg. iur. in 6.

LII. Quod

LIL.

Quod in omni pignoris specie locum habet, sine hypotheca illud sit, siue pignus propriè a. Neg. interest pignus conventionale b sit, an prætorium c, (si modò ex causis titulisq; diuersis creditores qui prætorium pignus habent, veniant) d an iudiciale e, res specialiter obligetur, an generaliter f, an etiam tacite g.

- a) l. creditor. 12. §. ult. qui pot. in pign. hab. b) l. 3. §. 1. & tot. tit. eod. c) l. 2. & 3. C. eod. & ibi Cuiac. in par. d) Cui. d. loco. idem lib. 9. obs. 37. Sichard. ad d. l. 2. in fin. C. qui pot. in pig. e) l. si & iure 10. qui potior. in pig. hab. Gail. 2. obs. 25. n. 3. f) l. 2. in princ. qui pot. in pign. l. 6. C. eod. Gail. d. loco. g) l. si pignus. 8. qui pot. in pign. VVes. in par. ff. qui pot. in pign. n. 2. Vult. n. 72.

L III.

Si igitur plures simul sibi habent rem in solidum oppignoratam, singuli in solidum aduersus extraneos Seruiana utuntur, & prior prærendus est. Inter ipsos autem si moueatur questio, melior conditio est possidentis a. Si verò id fuerit actum, ut pro partibus res obligetur, utilis actio competit inter ipsos & aduersus extraneos, per quam singuli partis dimidiam possessionem apprehendunt b.

- a) l. si debitor. 10. l. si fundus. 16. §. pen. de pig. & hypoth. l. 1. §. 1. de Salvia. interd. b) dd. ll. Cui. 5. obs. 24.

L IIII.

Prior autem creditor is intelligitur, qui cum debitore prior contraxit, & cui prius res obligata est a, quin etiam & is prior esse habetur, qui, cum creditor esset posterior, in locum prioris succedit, offerendo ei & soluendo debitam pecuniam cum usuris b.

- a) l. diversis. 8. C. qui pot. in pign. habeant. l. qui balneum. 9. ff. eod. l. pen. quæ res pig. obl. non poss. b) l. 1. C. qui pot. in pign. hab. l. fin. C. de his qui in prior. credit. loc. succed.

L V.

Nihil refert priuati sint creditores, an cum his concurrant priuilegiari. Non enim distinguimus in pignore inter causam fisci, & priuati a, nisi quoad bona post contractum cum fisco initū debitori acquisita b.

- a) l. si pignus. 8. l. fin. §. fin. qui pot. in pign. b) l. si qui. 28. de iur. fisc. ubi Cui. in par. idem lib. 10. obs. 22. Hotom. ad tit. qui pot. in pign. fol. 77. Connan. lib. 4. comm. iur. c. 17. n. 7. Dissent. Don. c. 12.

LVI. In-

LVI.

Interdum tamen ex summa equitatis ratione preferitur posterior creditor priori, utputa, qui ad rei oppignorata confectionem & conservationem creditur a, vel qui pecuniam ad rem emendam dedit, & statim specialiter sibi eam obligavit b, quod tamen in pupillo, cuius pecunia res emta est, ipso iure obtinet absg, conventione c.

a) l.interdum.5.cum seq. qui pot. in pig. hab. b) l.licet. 7.C.eod. c)
l.Idemq: 7. qui pot. in pig.l.3.in princ. de reb. eor. qui sub tut. sunt. Negusant. de pignorib. memb. 2. part. 5.n.15. cum seqq.

LVII.

Mulierem ratione dotis (realiter numerate) omnibus creditoribus etiam anteriorem sue tacitam sue expressam habentibus preferri a: Et hoc in dote tantum, non in paraphernalibus, & donatione propter nuptias obtainere b statuimus.

a) §. fuerat. 29. Inst. de act. ubi Mynf. n. 12. & 13. l. in rebus. C. de iur. dot. l. assiduis §. adhæc. 1. vers. sanctimus. C. qui pot. in pig. Nouel. 109. cap. 1. Muda. tract. de pign. cap. quib. mod. pig. vel hyp. n. 97. Petr. Vanderan. de priuileg. credit. cap. 4. Oldend. class. 3. act. ii. Cniac. in par. C. de priuileg. dot. Mynf. cent. 4. obs. 13. & cent. 1. obs. 61. Vatid. lib. 1. quæst. 21. Dissent. Negusant. part. 5. memb. 2. n. 16. & 23. Donel. de pignor. cap. 12. in fin. Idem in §. fuerat. Inst. de act. & in d. lult. C. qui pot. in pign. hab. Gail. 2. obs. 25. n. 10. b) Theoph. in §. fuerat. Inst. de act. Mynf. cent. 5. obs. 4. idem ad d. §. fuerat. Inst. de act.

LVIII.

Is autem qui seruum redemit ab hostibus, omnibus omnino creditoribus etiam prioribus in pignore merito potior est.

l. in bello. 12. §. si pignori. de captiu. & postlim. reuers.

LIX.

Hæc ita regulariter, sed cum iuris anomalia inter crediteores hypothecarios & chirographarios distinctionem faciat, & queratur de posteri creditorum causa, dicendum est, hypothecarii si concurrant simul cum chirographariis, illos etiam tempore posteriores, his quamvis prioribus præferri.

Vult. d. cap. in fin. l. pro debito. 6. C. de bon. auſtor. iudic. possid. l. eos qui. 9. C. qui pot. in pign. Gail. d. obs. lib. 2. n. 12.

LX.

Cæterum non potest debitor hanc pignoratæ rei distractionem impedire, nisi pignus ipse soluat.

I. i. C. debitor. vendit. pig. imped. non poss. l. si priusquam. 8. C. de distract. pign. Cuiac. 5. obs. 16.

LXI.

Soluitur autem pignus primum naturali solutione a, aut oblatione, consignatione, & depositione eius, quod debetur b. Arg. totum debitum exolutum esse debet, aut eo nomine plenè vel legitiimè creditoris satisfactum c.

a) I. solutam 49. de solut. b) l. i. C. qui pot. in pign. hab. l. obsignatio- ne. 9. C. de solution. l. acceptam. 19. C. de usur. l. nec creditores. 10. & l. ult. C. de pign. act. l. pen. quib. mod. pig. solu. l. i. C. de lution. pig.

LXII.

Hinc in questionem venit, utrum particularis solutio in iusto creditoris sit obtrudenda? Quod negamus.

Hotom. lib. illustr. quest. quest. 22.

LXIII.

Ficta etiam solutione pignoris obligatio extinguitur, ut si creditor quod debetur donet debitori a, aut pacificatur ne petat b, aut obligacionem novet c.

a) l. i. §. i. quib. mod. pig. solu. b) l. soluitur. §. eod. l. si tibi. 17. §. de pignore. de pact. c) l. nouatione. 18. de nouation. l. solutum. §. i. de pig. act.

LXIII.

Deinde evanescit voluntate creditoris vel expressa, puta si conuenit inter partes, ut ab hypotheca discedatura, vel tacita, ut si creditor venditioni, hoc est, alienationi b, aut nova obligationi pignoris consentiat c. Pignore tamen debitori reddito, nihilominus integrum manet debiti petitio d.

a) d. l. 5. in princ. b) l. si debitor. 4. l. si consensit. 7. in princ. l. sicut. 8. §. si voluntate. 6. cum seqq. quib. mod. pig. vel hypoth. solu. c) l. Paulus. 12. cod. d) l. 3. de pact.

LXV.

Finitur præterea pignus rei totius interitura, tempore b, mutatione personæ debitoris c, sententia, vel iure iurando, si iudicatum iuratum- we sit nihil deberi, aut pignus non esse obligatum d.

B s

a) d. l.

a) d.l.sicut 8.in princ. b) l.item liberatur. 6. in princ. c) l.i. §. fin. d)
d.l.soluitur. 5. §. fin.l.si deferente. 13. quib.mod.pig.vel hypoth.solu.

LXVI.

Soluto autem debito, solutaq; pignoris obligatione, competit actio pignoratitia, que est ciuilis, & diducitur in directam & contrariam. Ac quemadmodum durat actio Seruiana & quasi Seruiana pignoris obligatione durante: Ita hec nascitur sublato pignore.

VVes.in par.ff.de pig.act.n.6.

LXVII.

Directa pignoratitia actio est, qua debitor agit aduersus creditorem ad rem oppignoratam, soluto debito, recuperandam a, una cum fructibus, quos creditor non lucratur, sed vel restituere volente debitore cogitur, vel imputare in sortem b.

a) l.debitor. 40. §. ult.de pig.act.l.pignoris. 11. C.eod. b) l.si rem alienam. 9. in fin.l.si pignore. 22. §. si prædo.de pign.act.l. 1. 2. 3. & ult. C.eod.

LXVIII.

Si quoq; res pignorata creditoris dolo vel culpa deterior facta sit, aut perditæ, eo nomine hec actio debitori conceditur a, si quidem ad exactam rei pignorata diligentiā prestantam creditor tenetur b.

a) l.contraetus 23. de reg.iur.l.si seruos. 25. de pig.act.l.sicut vim. 19. C.de pign.& hyp.l.si ut certo. 5. §. nunc videndum. commod. b) §. ult. Inst. quib.mod.re contrah. obl.l.caigitur. 14. de pig.act.

LXIX.

Distinguitur tamen inter pignus auctoritate magistratus constituta, & conventione contractum. In hoc de dolo & culpa creditor tenetur b, in illo de dolo tantum c.

a) quia eius nomine hec quoq; actio competit. l. is cui. 5. §. queri poterit. 21. & ibi Bart. ut in possess. legator. b) d.l. 5. §. nunc videndum. commod. d.l. 14. de pig.act. c) l.prætorait. 9. §. est præterea. 5. de reb.auctor.iudic.possid.Baldwin.tra&t.de pignorib.cap.ult.

LXX.

Petietiam hac actione potest, ut repromittat creditor, quod sua culpa pignus non sit factum deterius, puta si fuerit prædium pignoratum, ne fortè seruitutes negligentia creditoris amisse sint: Nam talem rem restituere debet, qualis fuit tempore obligationis.

l.creditor. 15. de pig.act.Oldend.class. 3. act. 12.

Datur

LXXI.

Datur hæc actio ei, qui pignus opposuit etiam alienum, unde sit ut prædoni etiam competit a debitoris quoq; heredibus non denegat tr. b.

a) d. I. si rem alienam. 9. §. is quoq; d. I. si pignore. 22. §. si pñæd ñde pig. act. b) l. nec creditores. C. eod. l. si uxor tua. C. de pign. &c hypoth.

LXXII.

Interdum ante solutionem quis rectè agit pignoratitia, ut si agens in iudicio debitum offerat a, si forte re pignorata abutatur creditor, aut dolo debitorem impeditat, quo minus ture suo uti queat b.

a) d. l. si rem alienam. § fin. b) l. fin. in princ. versic. si operam. de pig. act. VVesenb. de pign. act. n. 7.

LXXIII.

Agitur autem aduersus creditorem sine legitima causa pignus retinentem a, eiusq; heredes b, non tamen contra tertium possessorem, si quidem personalis sit c.

a) §. fin. Inst. quib. mod. re contrah. oblig. l. solutum. 11. §. si in fortem. de pig. act. b) d. l. nec creditores in princ. C. eod. c) l. fin. C. de distract. pign. Negusant. tract. de pignorib. part. 7. memb. 2. n. 1. &c seq. Baldii. eod. tract. cap. ult.

LXXIII.

Tollitur hæc actio pignoratitia cum nata fuerit, longissimi temporis prescriptione.

d. l. nec creditores. &c ibi Azo & alii l. ult. C. de pign. act. l. neq; mutui. s. C. quibus non objic. long. temp. præscript. l. 2. in princ. ibi, in qua omnes personales actiones positæ sunt. C. de const. pecun. Negusant. tract. de pignorib. part. 6. memb. 2. n. 19. & seq. Zal. in §. actionum. 28. Inst. de act. n. 62.

LXXV.

Virum autem iuri offerendi lucendiq; pignoris spacio 30. annorum prescribatur, magna est apud Dd. controversia? Placet nobis negatiua, quam tanquam veriorem, equiorem, melioribusq; rationibus fulciam Camera Imperialis sequitur b.

a) Cuiac. in l. pignori. 13. de usurp. & usucap. idem in par. C. de præscript. 30. vel 40. annor. Hippolyt. de Marsil. tract. de fidei inforib. nu. 101. Zal. in d. §. actionum. Inst. de act. n. 62. in fin. cum seqq. Borcholt. in tract. de usurp. cap. 6. à n. 10. usq; ad fin. b) Myns. obs. 16. cent. 1. & conf.

31.n.7. & leqq. Gail. 2. obs. 8. Dissentient Accursi. in d. l. pignori. Tira
quel. de retract. conuent. n. 26. Schurff. conf. 70. cent. idem conf. 88
cent. 2. n. 9. VVes. part. i. conf. 2. n. 94. idem conf. 8. n. 3. ubi multos alle
git hanc sententiam affirmativam qui defendant.

L XXVI.

Contraria pignoratitia competit creditor i aduersus debitorem, qui
id quod sibi ratione pignoris abest, persequitur a. Si enim creditor in pi-
gnore vel hypotheca impensas necessarias, hoc est, sine quibus
res aut omnino peritura, aut deterior futura erat, non modo retentio-
nem habebit, sed etiam hanc contrariam pignoratitiam actionem b.

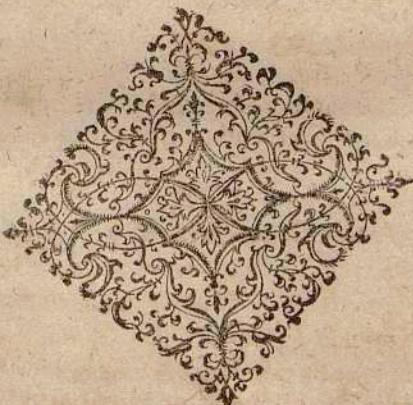
a) l. tutor. 16. §. contrariam. de pign. act. b) l. si necessarias. in princ. l.
si seruos. 25. eod. l. i. in princ. de pig. & hypoth. Oldendorp. class. 3. act. 13.

L XXVII.

Denig, si rem alienam, vel alio vitiis laborantem pignori obligau-
rit debitor a, vel ipso pignore creditor i plus casibus damnum dederit,
hoc contrario iudicid, ut creditorem indemnem prestat tenetur b.

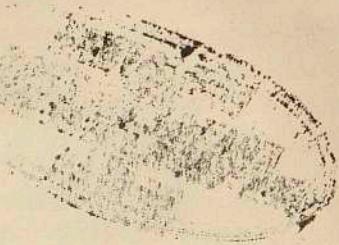
a) l. si rem 9. l. cum debitore. 32. de pign. act. tot. tit. C. si al. res pign.
dat. sit. b) l. i. §. i. & 2. l. 2. l. tutor. 16. §. i. l. si seruus. 31. l. si quis. 36. in princ.
& §. i. de pig. action.

F I N I S.



380/44/60684(3)

X13<4460684300017



colorchecker CLASSIC



Freie Universität Berlin